

Ryddetid

1-2. Klasse

Hvordanfåtak i bøkene?

Flere skolebibliotek i landet vil få tilsendt «Ryddetid» på språkene polsk/norsk, ukrainsk/norsk og tigrinja/norsk. Dersom skolen din ikke mottar bøkene, og dere ønsker å bruke disse, eller «Ryddetid» på somali/norsk og arabisk/norsk, i undervisningen, kan bøkene lånes på biblioteket.

Høytlesningen kan gjøres slik

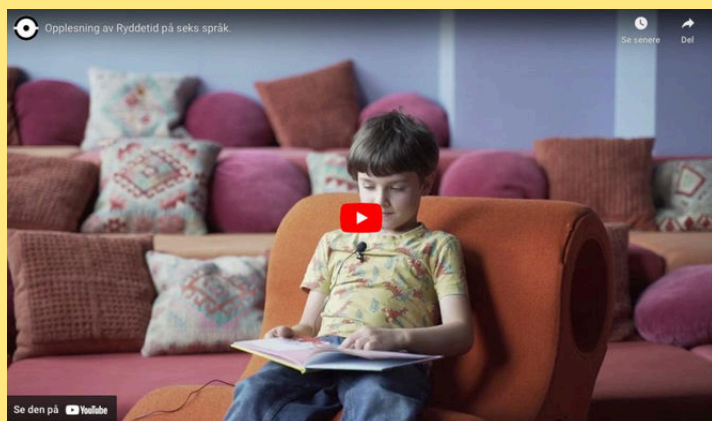
Forberedelse

- Finn ut hvilke språk dere skal lese på. Hvilke språk snakkes det i klassen? Hvilke bøker har du tilgjengelig? Hvem kjenner du som kan lese på minoritetsspråket?
- Finn ut hvem som skal lese. Spør gjerne en flerspråklig ansatt, en foresatt eller en elev om å være med og lese «Ryddetid» høyt for klassen på minoritetsspråket. Personen blir med på lesestunden og leser parallelt på sitt språk samtidig som du eller en annen leser på norsk.
- **Hjemmeoppgave:** Spør en forelder med et annet morsmål enn norsk om å skrive en setning på sitt språk som læreren kan vise til klassen dagen etter. Bruk denne setningen som utgangspunkt for å snakke om forskjellene mellom norsk og det andre skriftspråket.

Før høytlesningen

Video: Finn frem videoen som ligger på Ryddetid-nettsidene. Her kan elevene se og lytte til en opplesning av «Ryddetid» på seks forskjellige språk. Språkene og rekkefølgen de leses i er: norsk, arabisk, polsk, ukrainsk og tigrinja. Målet med filmen er at elevene skal høre at språk er ulike.

- Sett dere i en ring og snakk om flerspråklighet. De som skal lese sitter ved siden av hverandre med bøkene klare.
- Gi barna bøkene og la dem se på minoritetsspråket i boka.
- Snakk om hvor mange språk det finnes i verden.
- Snakker alle i verden norsk?
- Er det noen som kan et annet språk, eller kjenner noen som kan et annet språk, enn norsk?
- Hvor mange språk er det i klassen?
- Hvis det er elever som kan andre språk enn norsk, vil de si noe på dette språket?

Høytlesning

Personen som kan ett av språkene i «Ryddetid», og som allerede har vært med på forberedelsen, bør lese høyt parallelt med lærer eller bibliotekar.

Hver side leses på to språk, eksempelvis leses siden først på norsk og deretter på et av de andre minoritetsspråkene i «Ryddetid».

Boka kan gjerne leses på flere enn to språk hvis dere har mulighet til det. Vis samtidig bildene i boka til elevene og forklar handlingen. Under lesingen kan du spørre hva enkelte ord på minoritetsspråket i boka betyr. Kan noen av elevene dette ordet på andre språk? For eksempel persisk eller japansk? Prøv å formidle at språkene i boka ser forskjellige ut og samtidig sier det samme.

Etter høytlesningen

- Er det noen som vet hva det vil si å være flerspråklig?
- Dette er en flerspråklig bok. Kan en person være flerspråklig?
Kan to språk være sidestilt i én og samme person?
- Hvilke fordeler har det å være flerspråklig?
- Kan noen bli flerspråklig selv om de vokser opp med kun ett språk hjemme?

Diskusjon

- Tenker man på samme språk som man snakker?
- Snakk om rydding: Hvem rydder hjemme? Bør det være én persons oppgave, eller bør ansvaret deles likt på alle?
- Snakk om klær: Hvorfor badet ikke faren og Jens i badedrakt?